Vaikuttamistoimielinten toimintasääntö
7024/00.02.02/2026

Hyvinvointialueen vammaisneuvosto 10.11.2026 § 55

Lisätiedot

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen
sähköposti: ilkka.naukkarinen@siunsote.fi
p. 013 330 4503

Käsittely

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen esitteli vammaisneuvostolle vaikuttamistoimielinten yhteisen toimintasäännön luonnoksen. Diaesitys on § 54 liitteenä.

Vammaisneuvoston jäsenet esittivät hallintojohtalle kysymyksiä ja keskustelivat aiheesta. Keskustelussa toivottiin, että hallinnon vuosikello valmistuisi varhaisessa vaiheessa, jotta asioiden valmistelu ja käsittely helpottuu. Korostettiin kuulemista ja vaikuttamista konkreettisiin vammaisiin vaikuttaviin asioihin, kuten tilojen ja toimintojen esteettömyys. Lisäksi toivottiin vammaisvaikutusten arviointia päätöksenteon tueksi.

Hallintojohtajan poistuttua kokouksesta palattiin käsittelemään § 54. Tämän jälkeen vammaisneuvoston jäsenet kävivät lisää keskustelua toimintasäännöstä.

Vammaisneuvosto hyväksyi toimintasäännön sisällön, mutta se esittää, että toimintasäännössä kiinnitetäisiin enemmän huomiota asiakirjan ulkoasuun. Tekstiin tulisi lisätä isot alkukirjaimet. Lisäksi pitkät listat vaikeuttavat luettavuutta ja sitä kautta ymmärrettävyyttä.

Selostus

Vaikuttamistoimielimillä on ollut niiden itsensä vahvistamia toimintasääntöjä, jotka poikkeavat hyvinvointialueen hallintosäännön 14 luvussa määrätyistä kokousmenettelyä koskevista säännöksistä. Luvun 14 säännöksiä noudatetaan aluehallituksen ja lautakuntien kokousmenettelyssä. Aluevaltuustoa koskien kokouksista säädetään erikseen hallintosäännön 18 luvussa.

Hyvinvointialueella on vuoden 2026 alusta keskitetty sihteerityöhön laajasti kuuluvat tehtävät Johdon tukitoimet -palveluyksikköön. Yksikkö vastaa toimielinten teknisten sihteerien työpanoksen järjestämisestä, osin myös kokousaineiston valmisteluun liittyvistä tehtävistä toimielimestä riippuen. Yksikön henkilöstössä on ollut paljon vaihtuvuutta, ja erilaiset käytännöt sekä kokouskutsuihin ja asialistoihin liittyvät määräajat aiheuttavat haasteita resurssin hallinnoinnissa. Johdon tukitoimissa pyritään jatkossa selvemmin yhtäläiseen tukeen kokouksiin liittyvissä käytännöissä. Näin mm. sijaisjärjestelyt hoituisivat jouhevammin, kun vaikuttamistoimielimissä noudatettaisiin samoja käytäntöjä ja määräaikoja kuin muissa toimielimissä.

Hallintosäännön 9 § 5 mom 18. kohdan mukaan aluehallituksen tehtävänä on asettaa hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet sekä valvoa ja ohjeistaa näiden toimintaa. Hallintopalveluissa on valmisteltu esitys vaikuttamistoimielinten toimintasäännöksi, joka on suunniteltu vietäväksi aluehallituksen päätettäväksi 24.11.2026 kokoukseen. Toimintasääntöluonnos saatetaan vaikuttamistoimielimille tiedoksi ja niille annetaan mahdollisuus lausua sen sisällöstä.

Valtaosin toimintasääntö jatkaisi olemassa olevia käytäntöjä. Toimintasäännössä määrättäisiin jatkossa kokouskutsun ja esityslistan lähettämiselle hallintosäännön mukainen yleinen käytäntö, joka on vähintään 4 kalenteripäivää ennen kokousta. Tämä helpottaa kokousten suunnittelua aikataulullisesti haasteellisessa kokousrytmityksessä kun esim. vaikuttamistoimielimiltä pyydetään lausuntoja osana valmistelua. Kokousten määrälle annettaisiin suosituksena enintään 6 kokousta vuodessa, joista yksi olisi mahdollisuuksien mukaan vaikuttamistoimielinten yhteinen kokous. Vaikuttamistoimielinten nimissä annettavan lausunnon käsittelyyn tulisi osallistua vähintään puolet nimetyistä jäsenistä. Toimintasäännössä on yksittäisiä poikkeuksia koskien nuorisovaltuustoa ja osallisuusvaliokuntaa, joka hyvinvointialueella on rinnastettu vaikuttamistoimielimiin. Toimintasääntö tulisi voimaan 1.1.2027 lukien.